

סמוטריץ' אמר שהמלחמה טובה לכלכלה: המומחים מעריכים - זה כמה שזה יעלה לנו

העלויות הצבאיות המצטברות, שיכון המפונים, מימון השיקום והפגיעה בעבודה - כל אלו מטילים ספק גדול בטענת שר האוצר ש"הדבר הנכון ביותר לכלכלה הוא להמשיך את המלחמה". מפרוץ המלחמה רמת החיים של אזרחי ישראל הולכת ויורדת ולא צפויה להשתפר גם ב-2025 • "אם הכרעה זה שליטה צבאית ברצועה יהיו לזה השלכות כלכליות אדירות", אומר פרופ' אסטבן קלור

ליאור באקאלו | N12 | פורסם 21/11/24

"המלחמה לא טובה לכלכלת ישראל, ורואים את זה בעיקר בפגיעה בתוצר לנפש, שהוא מדד לאיכות החיים שלנו", אומר פרופ' אסטבן קלור, פרופ' לכלכלה באוניברסיטה העברית וחוקר בכיר ב-INSS, בתגובה להצהרת שר האוצר בצלאל סמוטריץ'. אתמול מעל דוכן מליאת הכנסת טען שר האוצר כי "הדבר הנכון ביותר לכלכלה זה להמשיך את המלחמה הזו עד למימוש מלוא מטרותיה והניצחון", בדומה לאמירות אחרות שהשמיע בעבר.

לפי נתוני משרד האוצר, נכון לסוף אוקטובר הסתכמו הוצאות המלחמה ב-106.2 מיליארד שקל. עוד 17 מיליארד שקל שולמו מקרן הפיצויים לאזרחים ולעסקים עבור נזקים ישירים ועקיפים. האומדן האחרון שסיפק נגיד בנק ישראל לעלות הצפויה של המלחמה לשנים 2024-2025 ניתן בחודש מאי, ועמד אז על 250 מיליארד שקל.

אלא שאותו אומדן של בנק ישראל ניתן עוד לפני ההסלמה בלבנון, תחת תרחיש שהעריך סיום מוקדם יותר של המלחמה וללא לחימה עצימה בגבול הצפוני. בבנק ישראל אומרים כי לפי הערכותיהם העלויות הישירות של המלחמה - כלומר כל דבר שהמדינה מוציאה עליו כסף - נאמדות בכ-250 מיליארד שקל. לסכום זה יש להוסיף עלויות נלוות כמו הפגיעה בהכנסות במיסים או ירידה בהשקעות. לפי קלור, האומדנים העדכניים של עלויות המלחמה הן כ-300-250 מיליארד שקל - תלוי איזה רכיבים מכילים בהגדרה של "עלות המלחמה".

מה כולל "מחיר המלחמה" לכלכלה?

קלור מפרק את עלות המלחמה לארבעה רכיבים מרכזיים:

- **עלויות צבאיות ישירות:** אלו כוללות כוח אדם כחיילי סדיר, קבע ומילואים וכן ציוד וחימושים. לפי נתוני הביטוח הלאומי, במלאות שנה למלחמה שולמו 21.6 מיליארד שקל עבור תגמולי מילואים לבד.
- **עלות שיכון המפונים:** במלאות שנה למלחמה שולמו לפי הביטוח הלאומי כ-3.5 מיליארד שקל במענקי אכלוס למפונים עד לסוף חודש ספטמבר. עוד כ-700 מיליון שקל שולמו במענקי שיבה לתמרון חזרת המפונים ליישובי הדרום. עם חזרת רוב מפוני הדרום לבתיהם עיקר המפונים כיום הם מיישובי הצפון.
- **עלות שיקום יישובים:** מנהלת תקומה לשיקום יישובי עוטף עזה תוקצבה ב-19 מיליארד שקל לחמש שנים. מנהלת השיקום ליישובי הצפון תוקצבה בשלב זה ב-15 מיליארד שקל, אך עדיין לא ברור כמה אכן יעלה השיקום בשעה שהלחימה עצמה נמשכת.
- **הפגיעה בפרודוקטיביות היישובים שפונים:** את פגיעה זו ואת השלכותיה ארוכות הטווח קשה יותר לאמוד. תמונה חלקית ניתן לקבל מגובה מענקי עידוד החזרה לעבודה וחלף האבטלה ששילם הביטוח הלאומי למפונים בשנה הראשונה למלחמה - יותר מ-800 מיליון שקל.

...

לכתבה המלאה:

https://www.mako.co.il/news-money/2024_q4/Article-d863f6b5b2f4391026.htm